

ДЖУЛИЯ КЕЛИ

Последната
градина в
АНГЛИЯ

ПРОЗОРЕЦ
2021

ПРОЛОГ

Януари 1908 г.

Стъпките ѝ в грубите ботуши са стабилни по каменната пътека въпреки хрускащия под краката ѝ лед. Покритите със сняг клони се огъват към земята и заплашват да се счупят. Тихо е.

Навлиза още по-дълбоко в зимната градина. Тя е сурова и красива със своите сребристи брези и пръснатия между тях дрян, кървавочервените стъбла се открояват на фона на печалната трева, прилепена към земята от вятъра. Чисто бели кукуряци – коледните рози – обсипват краищата. Боли я, когато си мисли как до месец първите зелени глави на кокичетата ще пробият снега и ще разперят елегантните си бели цветове, преди лилавите минзухари със своите яркожълти тичинки да ги последват. Тя няма да види тези предвестници на пролетта. Други ще разчитат знаците, показващи, че тази градина е готова да се откаже от короната си.

Спря на ръба на каменната пътека, тъгата я раздираше като свиреп звяр, който отчаяно се опитва да се освободи. Избърсва полузамръзнала сълза. Не бива да е тук, но и не може да си тръгне, без поне веднъж да зърне това място, изпълнено с любов и загуба.

Не. Няма да остава дълго. Само колкото да се сбoguва.

ЗИМА

ЕМА

Февруари 2021 г.

*Д*ори Ема да не бе търсила завоя, трудно щеше да пропусне Хайбъри Хаус. От пролука в живия плет се издигаха две тухлени колони с каменни лъвове върху тях, които напомняха за времена на каляски, лов с коне и хрътки, балове и пищни домашни празненства.

Тя зави по чакълената алея и се приготви да се срещне с клиентите си. Обикновено не приемаше работа, без да е видяла мястото, но бе прекалено заета с реставрацията в Малоу Глен, за да пътува от Шотландия за оглед на терена. Вместо това най-добрият ѝ приятел и ръководител на екипа ѝ в „Мащерка“ Чарли бе отишъл преди нея, за да направи измерванията, а Сидни Уилкокс, собственичката на Хайбъри Хаус, беше организирала серия от видео разговори, за да обясни задачата: възвръщането на старата слава на впечатляващата в миналото градина.

Късата алея завършваше в двор, около който в полукръг бе изградена къщата, но елегантността ѝ беше засенчена от купчини боклуци.

Ема паркира зад стоманеносив рейндж роувър, слезе от колата и праметна през рамо тежката си платнена работна чанта. Въздухът се изпълни с пронизителен шум от строителни инструменти, последван от лай. С крайчеца на окото си тя зърна нещо червено и стрелкащо се. Два ирландски сетера се втурнаха през входната врата право към нея.

Разпери ръце, за да се предпази от по-малкото от двете кучета, което успя да се изправи на задните си

крака, сложи лапи на раменете ѝ и я близна по лицето. Другото се мотаеше в краката ѝ и лаеше окуражително.

Докато се опитваше да отблъсне кучетата, Сидни изскочи през вратата и затича през двора.

– Бони, седни! Клайд, пусни Ема да мине!

– Няма нищо – каза Ема с надеждата, че звучи поне малко убедително, докато Бони я облизваше пак. – Ще се изненадаш колко много проекти започват така, особено в провинцията. Всички гледат кучета.

– Наистина съжалявам. Харчим толкова пари и време, за да ги обучаваме, а накрая пак имаме най-зле възпитаните кучета в цял Уоруикшър. – Сидни грабна нашийника на Бони и я дръпна, а Клайд седна покорно в краката на собственичката си.

– Не се прави, че си по-послушен. – Сидни скастри Клайд, а в гласа ѝ отекнаха добри училища, уроци в местния клуб по езда и крикет в неделя на селската поляна.

Сидни се изправи и вдигна ръце, за да прибере къдравата си червена коса.

– Съжалявам за това. Тези двамата по цял ден вървят след строителите. Някой трябва да е оставил вратата отворена. Имаше ли проблеми да стигнеш дотук? Трафикът на М40 засилен ли беше? Понякога е истински кошмар. Намери ли лесно завоя?

Ема премигна и се почуди на кой въпрос да отговори най-напред. Около собственичката на Хайбъри Хаус цареше жизнерадостен хаос. Ема го бе забелязала по време на разговорите им, но на живо, заобиколена от две кучета, под сянката на къщата в ремонт бе напълно различно преживяване. Най-накрая отговори:

– Нямах никакви проблеми да намеря къщата.

– Радвам се, че пристигаш сега. Тази сутрин валя и казах на Андрию, че не би било добре да видиш гради-

ната за първи път насред дъждовна буря. Но времето се изясни и ето ни тук! – Сидни се обърна към къщата и даде знак на Ема да я последва. – Ще трябва да ни простиш за шума.

– Тук ли живеете по време на ремонта? – попита Ема с по-писклив глас, когато огледа покрития с платнища коридор. До голямото стълбище с ръчно резбован парапет бе подпряна стълба, във въздуха се стелеше миризма на прясна боя, макар стените да изглеждаха така, сякаш от тях току-що бяха свалени тапетите.

– Да – зад рамото на Ема долетя мъжки глас. – Аз съм Андрю. Радвам се да се запознаем лично.

Ема стисна ръката на Андрю и погледът ѝ започна да се мести между двамата съпрузи. Той се извисяваше над жизнерадостната Сидни, имаше очила като на Кларк Кент*, които се бяха смъкнали по носа му, а късата му кестенява коса бе сресана прилежно на една страна. Той прегърна жена си през кръста с една ръка, сякаш това бе най-естественото нещо на света, и сведе поглед към нея със смесица от добро настроение и обожание.

Дори застанали насред праха на полузавършената къща, семейство Уилкоккс излъчваха изтънченост, ерудиция, класа. Бяха златна двойка, което – както я бе научил опитът ѝ – много вероятно ги правеше досадници. Но те бяха клиенти, които искаха да се възстанови стара, а не да се направи напълно нова градина и дори не бяха трепнали, когато Ема им беше съобщила цената.

– Андрю се остави да го убедя, че трябва да сме на терена по време на целия ремонт. – Сидни прехапа плътната си долна устна. – Проектът се оказа по-мащабен, отколкото дори ние очаквахме.

---

* Алтерегото на Супермен, обикновен на пръв поглед мъж. – *Бел. ред.*

Андрю поклати глава.

– Шест месеца, така казаха.

– Колко продължава? – попита Ема.

– Осемнайсет месеца и сме готови само с едното крило на къщата. Има още толкова много работа – обясни Сидни. – Скъпи, тъкмо се канех да разведа Ема из градината.

– Не искам да ви притеснявам – добави веднага Ема.

– Ориентирам се по описанията на Чарли. Сигурна съм, че сама ще я намеря.

– Настоявам – каза Сидни. – Ще се радвам да чуя първите ти впечатления, а и имам няколко идеи.

Идеи. Всичките ѝ клиенти имаха идеи, но малко от тях бяха добри. Също като мъжа край Глазгоу, който настоятелно искаше тропическа градина наскре Шотландия въпреки предупрежденията ѝ, че поддръжката ще изисква много усилия. Беше се обадил шест месеца след като „Мащерка“ си бяха тръгнали и вече работеха по друг проект, за да се оплаче, че всичките му бананови дървета били умрели през зимата, и да поиска нови безплатно. Ема учтиво го беше помолила да си прочете договора, в който пишеше, че тя не носи отговорност за лошите грижи от страна на собственика.

Поне в това отношение в Хайбъри Хаус щеше да е различно – отдиш от всички онези модерни дизайнерски проекти, които поемаше, за да държи бизнеса си над повърхността. Стара градина с някакво значение, която буквално е била зарязана години наред и която семейство Уилкокс искаха да видят цъфнала отново, както когато е била създадена през 1907 г.

Макар да изискваше повече време и проучване от съвременните ѝ проекти, Ема най-много обичаше да потъне в реставрация. Беше водила битки с излят бетон и грозни морави, оставени от предишните собстве-

ници, защото така било „по-лесно“, вместо да се занимават с истинско градинарство. В един особено покъртителен случай бе махнала два декара изкуствена трева, поставена през 70-те години на XX век, и беше възстановила френска цветна градина от XVIII век, в която някога се бяха разхождали дами с напудрени перуки. Можеше да накара отдавна забравени градини да разцъфнат върху пасбища и коневързи. Можеше да върне времето. Да поправи нещата.

Но не можеше да живее само от впускане в предизвикателства и тъй като Сидни щеше да плаща сметките ѝ почти година, щеше да се съобрази с идеите ѝ. В рамките на разумното.

– Ще се радвам да имам компания – отвърна Ема, като вкара в гласа си възможно най-много ентузиазъм.

– Ще дойдеш ли, скъпи? – Сидни се обърна към Андрю.

– Бих дошъл, но по-рано Грег каза нещо за подовите греди – отвърна той.

– Какво за тях? – попита Сидни.

Андрю леко се изсмя и бутна очилата си нагоре.

– Очевидно нямаме такива в музикалната стая. Изгнили са.

Ема вдигна вежди, а устните на Сидни се окръглиха, сякаш се канеше да произнесе „о“.

Андрю махна за довиждане, промуши се покрай стълбата и изчезна през една от вратите в коридора.

– Боя се, че това често се случва напоследък. – Сидни посочи към два френски прозореца със свалена боя, които очакваха хубаво почистване с шкурка. – Най-бързият достъп към градината е оттук.

Ема последва клиентката си на широката веранда. Някои от огромните шистови плочи бяха пукнати и в пролуките растяха плевели, но красотата на гледката

беше неоспорима. По полегатия хълм към дърветата покрай спокойно езеро се спускаше дълга морава. Ема присви очи и си припомни стара снимка, която бе намерила в архивите на Уоруик и на която се виждаше градината по време на празненство през 20-те години на ХХ век. Някога тук бе имало стълби, водещи към водно огледало, обградени с чемшир, както и дълъг жив плет по цялата източна дължина на имота. А сега се виждаше само гола поляна без никакъв чар, какъвто със сигурност бе имало в оригиналния план на Вениша Смит.

Усети тръпка от вълнение в тила си. Ема щеше да реставрира градина на Вениша Смит. Много преди да се прочуе в Америка, тази ландшафтна архитектка от времето на крал Едуард бе създавала няколко градини тук, във Великобритания. Ема дължеше кариерата си на предаване по Би Би Си за възстановяването на градина на Вениша в Лонгмарш Хаус. Когато стана на седемнайсет, настоя родителите ѝ да я заведат там на почивка. Докато повечето ѝ приятели мислеха за университет, тя се озова в тази реставрирана градина и осъзна какво би искала да прави с живота си.

Докато слизаха по стълбите на верандата, Сидни посочи към западния край на моравата.

– Не е останало много от дърветата там.

Ема се приближи към един от изсъхналите дънери покрай дългата пътека, минаваща през цялата поляна. Допирът до студената груба кора ѝ се стори успокояващо познат.

– Дърветата покрай варовиковата пътека изглеждат добре поддържани.

– Това са услугите на външни градинари. Татко бе наел същата компания, която дядо ми бе ползвал. Правят каквото могат, за да крепят нещата – обясни Сидни.

Крепят и нищо повече.

– Това пространство трябва да е било много по-цветно, когато е било създадено – отвърна Ема.

– Дори в сянката?

Ема се усмихна.

– Погрешно се смята, че сенчестите градини са скучни. Не намерих снимка от времето, когато Вениша е садила тук, но тя е обичала цветовете и предполагам, че ги е ползвала.

– Купих си две поредици от книгите и дневниците ѝ след последния ни разговор – каза Сидни. – Писала е толкова много, направо не знам с какво да започна.

– Дневниците ѝ са ми любими. Издала е няколко между двете войни, но преди двацет години някой купи старата ѝ къща в Уимбълдън и намери два от първите ѝ проекти.

– Но не и Хайбъри.

Ема поклати глава.

– Ако бяха го намерили, щяхме да имаме готов план. Чаената градина е тук, нали? – попита тя и кимна към проход с порта между лимоновите дървета.

– Да – отвърна Сидни.

Подредеността на варовиковата пътека изчезна веднага щом влязоха в чаената градина. Затворено помещение със стени от тухли и тисово дърво, вероятно създадено като убежище за дамите, където да клюкарстват сред пастелните цветя. А сега бе пълен хаос.

– Градинарите не стигат до такива места – каза Сидни с леко извинителен глас. – Татко казваше, че и без това било достатъчно скъпо да се поддържат моравата и частите, които се виждат от къщата.

Личеше си. Умряла гаура*, преплетена с див морков,

---

* Тревисто растение с ефектни розови цветове и много продължителен период на растеж. – Бел. ред.